

Spis treści

Spis treści	3
Spis tabel	4
Spis wykresów	7
WSTĘP	11

Rozdział I

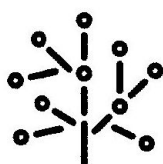
Struktura pomocy społecznej oraz zmiany w ustawie o pomocy społecznej w 2010.....	13
Cele, zasady i struktura pomocy społecznej	13
Zmiany w prawie dotyczące pomocy społecznej	14
Uwagi metodologiczne	16
Podstawowe fakty.....	20

Rozdział II

Zasoby pomocy społecznej	21
Zasoby infrastrukturalne	21
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	22
Inne podmioty i instytucje pomocy i integracji społecznej	30
Zasoby kadrowe.....	31
Pracownicy ośrodków pomocy społecznej w badaniach	33
Zasoby finansowe.....	41
Wydatki z budżetu państwa	41
Wydatki z budżetów samorządów terytorialnych	43
Środki z funduszy europejskich na aktywną integrację	44

Rozdział III

Świadczeniobiorcy.....	53
Liczba świadczeniobiorców.....	53
Liczba świadczeniobiorców w regionach	54
Sytuacja społeczno-demograficzna świadczeniobiorców	58
Miejsce zamieszkania	58
Płeć	59
Liczebność i skład rodzin	61
Wysokość dochodu	64
Źródła dochodów.....	66
Aktywność zawodowa	67
Wiek świadczeniobiorców	68
Poziom wykształcenia	72
Stan zdrowi	74
Przyczyny udzielania pomocy.....	75
Przyczyny ekonomiczne.....	77
Przyczyny zdrowotne	84

Przyczyny rodzinne	89
Przyczyny społeczne	94
Przyczyny związane z zdarzeniami losowymi	95
Inne przyczyny	96

Rozdział IV

Świadczenia	99
Wysokość świadczeń	102
Klasy świadczeń	103
Zasiłek stały a inne świadczenia	103
Zasiłki okresowe a inne świadczenia	105
Zasiłki celowe a inne świadczenia	108
Zasiłki dla powodźian	110
Pomoc dla osób usamodzielnianych	112
Pomoc pieniężna i wynagrodzenie dla rodzin zastępczych	113
Odmowy świadczeń	113
Podsumowanie	116
Zasoby	116
Świadczeniobiorcy	117
Świadczenia	119
Tabele	121

Spis tabel

Tabela 1.	Wskaźnik nasycenia SI POMOST podstawowymi danymi	17
Tabela 2.	Procent świadczeniobiorców, dla których zostały zebrane poszczególne rodzaje danych	18
Tabela 3.	Liczba miejsc w domach pomocy społecznej według województw	25
Tabela 4.	Liczba jednostek specjalistycznego poradnictwa rodzinnego oraz liczba osób korzystających ze wsparcia tych jednostek	27
Tabela 5.	Stopień objęcia pomocą osób bezdomnych	29
Tabela 6.	Dostępność pracownika socjalnego w OPS	33
Tabela 7.	Poczucie bezpieczeństwa w pracy	37
Tabela 8.	Dostęp pracowników do konsultacji	38
Tabela 9.	Ocena skuteczności działań	40
Tabela 10.	Planowane i wykonane wydatki z budżetu państwa na działy „pomoc społeczna” i „pozostałe zadania polityki społecznej” w latach 2007-2010 ..	42
Tabela 11.	Wybrane wydatki z budżetu państwa na zadania: „pomoc społeczna” i „pozostałe zadania polityki społecznej w latach 2008, 2009, 2010 (w tys. zł)	43
Tabela 12.	Liczba projektów systemowych realizowanych przez OPS-y i PCPR-y w latach 2008-2010	45

Tabela 13.	Liczba i wartość umów podpisanych w 2010 r. na projekty w ramach działań 7.1.1., 7.1.2. i 7.1.3. POKL.....	47
Tabela 14.	Liczba i wartość umów podpisanych w 2010 r. na projekty w ramach działań 7.2.1. i 7.2.2. POKL	48
Tabela 15.	Liczba i wartość umów podpisanych w 2010 r. na projekty w ramach działania 7.3.	51
Tabela 16.	Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej w latach 2008-2010	53
Tabela 17.	Aktywność zawodowa świadczeniobiorców	67
Tabela 18.	Udział świadczeniobiorców w poszczególnych grupach wiekowych	72
Tabela 19.	Stopień zależności liczby osób korzystającej z pomocy społecznej z powodu ubóstwa z ubóstwem skrajnym, ubóstwem ustawowym oraz dochodami jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca według województw	79
Tabela 20.	Stopień zależności liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia z liczbą osób bezrobotnych, stopą bezrobocia	82
Tabela 21.	Przyczyny zdrowotne pomocy społecznej	85
Tabela 22.	Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych	88
Tabela 23.	Zmiana liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z przyczyn rodzinnych w 2010 r. w stosunku do 2009 r.	90
Tabela 24.	Przyczyny rodzinne pomocy społecznej	91
Tabela 25.	Przyczyny rodzinne (bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych) pomocy społecznej	92
Tabela 26.	Liczba ofiar przemocy domowej według procedury „Niebieska Karta” w latach 2009-2010	93
Tabela 27.	Przyczyny społeczne korzystania z pomocy	95
Tabela 28.	Przyczyny związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	96
Tabela 29.	Inne przyczyny pomocy społecznej	97
Tabela 30.	Wysokość środków wydatkowanych przez gminy i powiaty na zadania własne i zlecone w latach 2009 i 2010 (w zł)	100
Tabela 31.	Klasy świadczeń: zasiłek stały i zasiłki celowe	104
Tabela 32.	Klasy świadczeń: zasiłek stały i zasiłki okresowe	104
Tabela 33.	Klasy świadczeń: zasiłek stały i świadczenia a programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	105
Tabela 34.	Klasy świadczeń: zasiłki okresowe	106
Tabela 35.	Klasy świadczeń: zasiłki okresowe i zasiłki celowe	107
Tabela 36.	Klasy świadczeń: zasiłek okresowy i świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	107
Tabela 37.	Klasy świadczeń: zasiłki celowe	109
Tabela 38.	Klasy świadczeń: Zasiłki celowe i świadczenia a programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	110
Tabela 39.	Liczba świadczeń dla powodźian	112

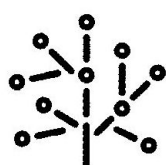
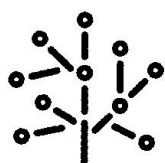

Tabela 40. Wartość świadczeń dla powodzian (w tys. zł)	112
Tabela 41. Liczba odmów wg świadczeń	114
Tabela 42. Liczba odmów wg województw i kwartałów.....	115
Tabela 43. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu lokalnym i ponadgminnym - finansowane z budżetu gmin i powiatów ze środków na pomoc społeczną	121
Tabela 44. Pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	122
Tabela 45. Wydatki jednostek samorządów terytorialnych na pomoc społeczną i pozostałe zadania polityki społecznej wg wykonania (mln zł)	123
Tabela 46. Liczba świadczeniobiorców według rodzaju jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i województw.....	124
Tabela 47. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg liczby członków rodziny i wg województwa.....	124
Tabela 48. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg typu rodziny i wg województwa (małżeństwa)	125
Tabela 49. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg typu rodziny i wg województwa (konkubinaty).....	125
Tabela 50. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg typu rodziny i wg województwa (samotni rodzice)	126
Tabela 51. Dochód na osobę w rodzinie wg typu rodzin	127
Tabela 52. Źródło dochodu świadczeniobiorców powyżej 18 roku życia	128
Tabela 53. Źródła dochodów świadczeniobiorców ogółem	129
Tabela 54. Wysokość dochodów rodzin na osobę w rodzinie	130
Tabela 55. Wysokość świadczeń pomocy społecznej a dochody rodziny	130
Tabela 56. Wiek świadczeniobiorców.....	131
Tabela 57. Wykształcenie świadczeniobiorców.....	132
Tabela 58. Stan zdrowia świadczeniobiorców.....	133
Tabela 59. Liczba świadczeniobiorców niepełnosprawnych.....	143
Tabela 60. Przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.....	135
Tabela 61. Przyczyny ekonomiczne a typy rodzin korzystających z pomocy społecznej ...	136
Tabela 62. Przyczyny zdrowotne pomocy a typy rodzin korzystających z pomocy społecznej	137
Tabela 63. Przyczyny rodzinne pomocy a typ rodzin korzystających z pomocy	138
Tabela 64. Przyczyny rodzinne (bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych) a typy rodzin korzystających z pomocy	139
Tabela 65. Przyczyny społeczne pomocy a typy rodzin korzystających z pomocy.....	140
Tabela 66. Zestawienie danych dotyczących wybranych świadczeń, liczby świadczeniobiorców oraz wartości świadczeń z SI POMOST oraz sprawozdań MPiPS03 za rok 2010	141
Tabela 67. Liczba jednostek świadczeń zrealizowanych w poszczególnych miesiącach ...	142

Tabela 68. Wartość poszczególnych świadczeń (zł) w kolejnych miesiącach	144
Tabela 69. Liczba rodzin zastępczych: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem.....	146
Tabela 70. Liczba rodzin zastępczych zawodowych.....	146
Tabela 71. Liczba odmów świadczeń z pomocy społecznej.....	147

Spis wykresów

Wykres 1. Zmiany liczby miejsc i osób korzystających z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.....	23
Wykres 2. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na jedno miejsce w domu pomocy społecznej.....	24
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przypadająca na jedną jednostkę specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.....	26
Wykres 4. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy z powodu bezdomności przypadająca na jedno miejsce w ośrodkach wsparcia typu noclegownie, schroniska dla bezdomnych.....	28
Wykres 5. Liczba mieszkańców przypadająca na jednego pracownika socjalnego	32
Wykres 6. Staż pracy na stanowisku pracownika socjalnego	34
Wykres 7. Ocena wysokości wynagrodzenia	35
Wykres 8. Dostęp do urzędzeń biurowych i źródeł fachowej wiedzy	38
Wykres 9. Motywacja do podjęcia pracy w zawodzie pracownika socjalnego.....	39
Wykres 10. Wydatki z budżetu państwa na działy „pomoc społeczna” i „pozostałe zadania polityki społecznej” w latach 2007-2010 (wg wykonania).....	41
Wykres 11. Wydatki budżetów samorządów terytorialnych na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w latach 2009-2010 (wg wykonania)	44
Wykres 12. Odsetek OPS i PCPR realizujących projekty systemowe	46
Wykres 13. Podmioty rozpoczynające projekty w ramach działania 7.2.1. POKL w 2010 r.	49
Wykres 14. Podmioty rozpoczynające projekty w ramach działania 7.2.2. POKL w 2010 r.	50
Wykres 15. Podmioty rozpoczynające projekty w ramach działania 7.3. POKL w 2010 r.	52
Wykres 16. Liczba świadczeniobiorców i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2008-2010.....	54
Wykres 17. Udział świadczeniobiorców pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności według województw w latach 2009 i 2010 (%)	55
Wykres 18. Zmiana liczby świadczeniobiorców w 2010 r. w stosunku do 2009 r. (w liczbach bezwzględnych).....	56
Wykres 19. Zmiana liczby świadczeniobiorców w 2010 r. w stosunku do 2009 r. (%).....	56
Wykres 20. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg miejsca zamieszkania	59
Wykres 21. Liczba rodzin – świadczeniobiorców wg liczby członków rodziny i wg województwa.....	62
Wykres 22. Liczba rodzin – świadczeniobiorców według liczby członków rodziny i według rodzaju jednostki	63

Wykres 23. Skład rodzin korzystających z pomocy społecznej	64
Wykres 24. Dochód na osobę w rodzinie według typu rodzin	65
Wykres 25. Dochód na osobę w rodzinie według województw	65
Wykres 26. Źródła dochodów świadczeniobiorców	66
Wykres 27. Aktywność zawodowa świadczeniobiorców w wieku produkcyjnym	68
Wykres 28. Wiek świadczeniobiorców korzystających z pomocy PCPR	69
Wykres 29. Wiek świadczeniobiorców korzystających z pomocy OPS	69
Wykres 30. Grupy wiekowe świadczeniobiorców w wieku powyżej 50 lat (łącznie korzystających ze wszystkich typów jednostek)	70
Wykres 31. Stosunek liczby osób korzystających z pomocy społecznej do liczby ludności ogółem w poszczególnych grupach wiekowych	71
Wykres 32. Wykształcenie świadczeniobiorców ogółem	73
Wykres 33. Świadczeniobiorcy powyżej 18 roku życia	73
Wykres 34. Stan zdrowia świadczeniobiorców	74
Wykres 35. Niepełnosprawność świadczeniobiorców według płci	75
Wykres 36. Przyczyny, z powodu których są udzielane świadczenia z pomocy społecznej	76
Wykres 37. Przyczyny przyznania świadczeń pomocy społecznej a typy rodzin otrzymujących pomoc	77
Wykres 38. Zmiana liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia oraz liczby osób bezrobotnych w 2010 r. w stosunku do 2009 r.	81
Wykres 39. Przyczyny ekonomiczne pomocy a typy rodzin korzystających z pomocy społecznej	84
Wykres 40. Sezonowość wybranych świadczeń pomocy społecznej 2008-2010	101
Wykres 41. Wysokość dochodu na osobę w rodzinie a wartość otrzymanych świadczeń	102
Wykres 42. Wartość świadczeń w ciągu roku a skład osobowy rodziny	103
Wykres 43. Liczba odmów wg powodów	116

Spis map

Mapa 1. Liczba świadczeniobiorców (OPS i MOPR)	57
Mapa 2. Liczba świadczeniobiorców w stosunku do liczby ludności (OPS i MOPR)	58
Mapa 3. Liczba świadczeniobiorców OPS i MOPR z problemem ubóstwa / 1000 mieszkańców	61
Mapa 4. Liczba świadczeniobiorców OPS i MOPR z problemem bezrobocia / 1000 mieszkańców	80
Mapa 5. Liczba świadczeniobiorców OPS i MOPR z problemem niepełnosprawności	
Mapa 6. Przeciętna wartość zasiłku okresowego	83
Mapa 7. Przeciętna wartość zasiłku celowego	87

Spis tablic zamieszczonych na płycie CD (tylko w wersji elektronicznej)

- Tablica nr 1 – Liczba świadczeniobiorców wg gmin i powiatów
- Tablica nr 2 – Świadczeniobiorcy wg grup wieku
- Tablica nr 3 – Świadczeniobiorcy wg źródła dochodu
- Tablica nr 4 – Świadczeniobiorcy wg poziomu wykształcenia (ogółem i dla osób powyżej 18 roku życia)
- Tablica nr 5 – Świadczeniobiorcy wg stanu zdrowia
- Tablica nr 6 – Aktywność zawodowa świadczeniobiorców
- Tablica nr 7 – Liczba rodzin wg wielkości i składu
- Tablica nr 8 – Liczba rodzin wg dochodu na osobę w rodzinie
- Tablica nr 9 – Liczba świadczeniobiorców wg świadczeń
- Tablica nr 10 – Liczba świadczeń
- Tablica nr 11 – Wartość świadczeń
- Tablica nr 12 – Liczba świadczeniobiorców wg problemów
- Tablica nr 13 – Liczba i przyczyny odmów świadczeń

